

En Premie-Ploining i Fyen i 1842.

Fyens Premiepløinings-Selskab afholder aarlig een General-Forsamling; i denne foretages blandt andet Valg af Dommere — hidtil 3; fremdeles bestemmes hvor mange og i hvilke Egne Ploininger skulle holdes, og, da Ploiningen altid skeer i Grønford, vælges Efteraaret dertil (1842 afholdtes 4 Premiepløininger). Tiden for hvert Sted bestemmes siden nærmere af Selskabets Formænd, som annoncere den i Stiftets Aviser med Opfordring til alle lysthavende Concurrerter at melde sig i Forveien hos Vedkommende.

Dagen før Ploiningen skal gaae for sig, indtræffe Formændene paa Stedet for at tage Localet i Diesyn og affætte og nummerere saa mange ligestore Lodder — hver paa circa 2 Skpr. Land — som der have meldt sig Concurrerter. Lodderne affættes helst ved Siden af hinanden, dersom Localet tillader det, eller dog i alt Fald saameget samlede som muligt. Paa den bestemte Dag, naar Dommere og Pløiere ere samlede, afgjøre Formændene i Forening med Dømmerne hvor mange Premier der i Forhold til Plovenes Mængde blive at uddele — sædvanligviis saaledes, at hver 5te Plov kan belønnes — den største Premie har hidtil været 25 Rbd., den mindste 5 Rbd.

Naar Tiden er inde, heises paa et høitliggende Sted paa Marken et Flag, om hvilket alle Concurrerter samle sig, hvorpaa en af Formændene opraaber

disse hver især ved Navn og Bopæl og bemærker om Nogen maatte være udebleven. Derefter oplæses de gjældende Bestemmelser, som 1842 vare følgende:

1. Det tillades kun at bruge Plove uden Hjul eller Stylte.

2. Ved Bedømmelse af Ploiningen bliver at tage Hensyn til:

a) selve Ploiningen, nemlig at Furen saa meget muligt nærmer sig en ret Linie og Ploiestrimlerne de opgivne Maal.

b) Plovens Lethed, til hvilken Ende Enhver, der attraer Premie, maa finde sig i at lade sin Plovs Bessaffenhed undersøge ved den tilstedeværende Kraftmaaler og ved Characterens Bestemmelse afgive det ham derfor meddeelte Beviis. En Tyvendedeel af det Tal, hvorpaa Kraftmaaleren viser, bliver at fradrage Ploierens Character-Tal.

c) Ploiningens Hurtighed, saaledes, at de, der først ere færdige, erholde 8 lagt til deres Character, de næste 4, og de sidste Intet.

3. Det tillades Ploierne ved Hjælp af 4 Stoffe at affatte Ploielinien.

4. Furerne skulle være 4 à 5 Tommer dybe og 8 à 9 Tommer brede; dog foreskrives intet Maal for de to første Furer.

5. Ploierne ere pligtige, til Ploining at modtage det Stykke Jord, der efter Nr. tilfalder Enhver især.

6. Saasnart en Ploier har trukket sit Nummer, begiver han sig med Heste og Plov til det Stykke

Jord, der efter Lodtrækning er tilfaldet ham og fraflaaer strax Rangjernet.

7. Efter givet Tegn paasætter Enhver igjen sit Rangjern, ligesom han og paabegynder og standser Pløiningen efter Tegn. Dog skulde alle Pløiere standse uden Tegn, naar de have pløiet de to første Furer, af hvilke den anden lægges til, men ikke paa den første. Naar dette er bedømt, begynde alle Pløiere paa givet Signal og tage venstre om i Nabøens Fure og saaledes uafbrudt opløie hele Stykket. Dog er enhver Pløier pligtig at holde stille og igjen at begynde hvergang dertil gives Signal. Begyndelsen skeer der, hvor den Pind staaer, hvorpaa Pløierens Nummer findes. Den, som fordi han faaer sit Stykke ved Udsiden, ikke kan vende i Nabøens Fure, er berettiget til at trække den første udvendige Fure, inden han første Gang holder stille.

8. At Endefurerne ere eens lange, vil der blive taget Hensyn til af Dommerne.

9. Under Jernenes Paasættelse eller under Pløiningen, maa Pløieren ikke have Samqvem med Noget eller benytte nogen Slags Hjælp.

10. Naar første Dmgang er pløiet, maa ingen gaae omkring for at rette paa Pløiestrimlerne.

11. Tilfuerne maae under Pløiningen ikke komme indenfor de omkring Pløielodderne trukne Linier.

12. I Henseende til Premie-Uddelingen, underkaste Pløierne sig uden Modsigelse de valgte Dommeres Afgjørelse, og skulde 2 eller Flere have pløiet

faa eens, at Dommerne, for at bedømme hvilke af disse der nærmest skulle have Afgang til Premie, eller hvem en høiere eller lavere Premie bør tilfalde, ønske ny Prøve, da ere vedkommende Pløiere pligtige at underkaste sig denne, og dersom nogen dertil er uvillig, antages han at have renonceret paa den høiere Premie, der ellers kunde være tilfaldet ham.

13. Hvo som engang har taget Premie, maa ei oftere i det samme Aar concurrere, og den, som tager første Premie, maa ei oftere concurrere i tre Aar. Enhver Plov, som vinder Premie, bliver forsynet med Selskabets Brænde og maa ei oftere i det Aar benyttes ved Premiopløiningen.

Saa mange Deeltagere eller Plove der ere tilstede, ligesaa mange Sedler med Nummere fra 1 o. s. v. lægges sammenrullede i en Hat, hvoraf Enhver efter Ddraab udtrækker eet, hvis Nummer da bestemmer den Lod paa Marken, som han faaer at pløie.

Enhver kjører med Heste og Plov til den ham anviste Lod, Flaget tages ned, og nu begynder Dommernes Function med at eftersee, at alle Langjernene flaaes fra, for at hver Pløier maa kunne vise, at han selv forstaaer at stille det og at læmpe sin Plov. Efterhaanden som denne Undersøgelse er skeet, maa Pløieren atter gjøre Langjernet fast og begynde med Stoffe at affætte en lige Linie for den første Fure — hvortil han gjerne maa tage nogen til Hjælp.

Flaget heises atter, og hver Pløier drager de to første, samt de som have Endelodderne efter Bestem-

møllerne 3 Furer; om hertil medgaaer kortere eller længere Tid, er hidtil ikke kommen i Betragtning. Dommerne bedømme og give særskilt Characterer for disse første Furers Lægning, i det een gaaer over Midten og een henimod Enden af hver Lod; til denne Character vælges Tal fra 1 til 4. Naar Bedømmelsen er færdig, gives atter Signal, enten ved Flagets Heisning paa ny eller ved lydelige Slag paa en Gongon, og alle Ploierne sætte sig igjen samtidigt i Bevægelse, indtil omtrent $\frac{1}{4}$ af dem ere færdige; da gives atter Signal, hvorefter enhver Ploier er forpligtet til at holde stille medens Dommerne annotere Nummerne paa de færdige Stykker. Ploiningen fortsættes atter paa givet Signal, og standser endnu, engang efter givet Tegn, for at deres Nummere kunne optegnes, som dernæst ere blevne tidligere færdige; endelig vedblive de sidste uforstyrret at ploie deres Lodder færdige.

Under Ploiningen have Dommerne at paasee, at ingen Ploier faaer Hjælp, ligesaa lidt som han eller hans Heste af for nærgaaende Tilskuere maa hindres i at ploie ordentligt ud til Enden af Lodden. Naar de første Plove ere færdige, gaae Dommerne med Tommestof i Haanden anden Gang over Stykkerne og give Characterer indtil 8 for selve Ploiningen; og endelig, naar Dypploiningen er skeet og den sidste Fure lagt, give de endnu en lignende Character for denne. Saaledes faaer Dypploiningen lige saa megen Indflydelse paa Hovedcharacteren, som hele den øvrige Ploining

efter de to første Furer; men Aarsagen hertil er, at den sidste Fure baade er vanskelig at lægge og kan ikke blive ordentlig med mindre den foregaaende Ploining var skeet med saa megen Nøagtighed, at den Strimmel Jord, som tilsidst skal deles i to Furer, bliver lige bred overalt.

For at formindste den Meilighed, der let vil kunne finde Sted imellem 3 Dømmeres Ansvuelse, have de været enige i skifteviis at gaae i Midten og ved begge Ender, saaledes at den, der første Gang gif i Midten, næste Gang gaaer ved den ene, og sidste Gang ved den anden Ende af de pløiede Fodder.

Naar de tre Characterer ere givne, lægger hver Dommer dem sammen, og indfører Summerne i et Schema, hvor en Premie af 8 lægges til hver den Ploiers Character, som blev tidligst færdig, og 4 til dem, som dernæst endte deres Fodders Ploining i kortere Tid.

De Plove, som efter Charactererne og de sammenlagte Summer muligen kunne komme i Betragtning til at vinde Premie, tages derpaa frem til Bedømmelse af deres Tyngde for Kraftmaaleren. Ploveene prøves paa et jævnt Stykke Jord, den ene efter den anden med samme Heste og samme Hammel; dog saaledes, at den første Omgang ikke kommer i Betragtning, men den 2den og 3die, hvor Ploven kan lægge Tiltet paa dens egen Fure. Til denne Bedømmelse er udseet en Committée af 3 Medlemmer, af hvilke to observere Kraftmaaleren, medens den 3die med

Tommestokken passer at Ploven tager sin Hure baade bred og dyb nok.

For hver Plov indføres en Tyvendedeel af det Tal, hvorpaa Kraftmaaleren viser i den tilsvarende Rubrik af Dommernes førnævnte Schema, kun med den Forstjæl, at dette bliver en Minendus istedetfor at alle de foregaaende Tal vare Addender; thi baade er det en Fordeel ved en Plov, som gaaer godt naar den tillige gaaer let, og det er i Regelen vanskeligere at styre en let end en tungt-gaaende Plov.

De Differencer, som udkomme efter denne Subtraction, bestemme Hoved-Charactererne, hvorefter det høieste Tal erholder den høieste Premie og saa fremdeles; hvilket Alt følgende Exempel maa tjene til at oplyse (med Undtagelse af Nummerne er det taget fra en af Premiopløiningerne).

Nummer.	En Dommers enfelte Character.			Summen af hver Doms mers Character.			Tillæg for hastig Pløining.		Summa.	$\frac{1}{6}$ af Lovenes Lyngde for Kraftmaaleren.	Differencer.	Bestemmelse af Premier.
	De første Juror.	Pløining.	Oppløining.	Den Førstes.	Den Andens.	Den Tredies.	For de først færdige.	For dernæst færdige.				
1	2	3 $\frac{1}{2}$	4	9 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{4}$	14	"	4	41 $\frac{3}{4}$	12	29 $\frac{3}{4}$	2ben. 1ffe.
2	2	6	7	15	13 $\frac{3}{4}$	14	"	4	42 $\frac{1}{2}$	14	28 $\frac{1}{2}$	
3	3 $\frac{1}{2}$	7	6	16 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{3}{4}$	15	"	4	51 $\frac{1}{4}$	13 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{3}{4}$	3bde. 4bde. 5te.
4	2	6	7 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{3}{4}$	15 $\frac{3}{4}$	8	"	55	15	40	
5	2	5	7	14	14 $\frac{1}{4}$	14 $\frac{1}{2}$	"	4	44 $\frac{1}{4}$	13	31 $\frac{1}{4}$	
6	2	4	5 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{3}{4}$	12 $\frac{1}{2}$	"	4	41 $\frac{3}{4}$	13	28 $\frac{3}{4}$	
7	2 $\frac{1}{2}$	5	7	12 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{4}$	11	"	"	46 $\frac{3}{4}$	12 $\frac{1}{2}$	34 $\frac{1}{4}$	
8	3	6	7	16	16	14 $\frac{1}{2}$	"	"	46 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	33	
9	2 $\frac{1}{2}$	6	6 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{4}$	15 $\frac{1}{4}$	11	"	4	45 $\frac{1}{4}$	13	32 $\frac{1}{4}$	

Paa givet Signal forsamle Pløierne sig atter omkring Formændene under det hejsede Flag, og hver af dem, som tilkjendes Belønning, opraabes og erholder den af de forud bestemte Premier, som overensstemmende med hans Character tilkommer ham.

De Plove, som have vundet Premie, blive tilsidst brændte med Selskabets Mærke, eller om der maatte være nogen heel Jernplov, mærkes den med et Stempel.

Concurrenternes eller de Ploienes Antal har i 1842 ikke været stort, imellem 20 og 30, men iblandt de flere Hundrede Tilskuere sporedes megen Interesse for Sagen, mangt et Bifaldsbrag til Mesterne hørtes og deeltagende Ytringer til dem, som et eller andet tilstødende Uheld maatte synes at berøve Prisen. Forskjellige Anskuelser og Tanker gave sig ofte tilkjende ved flige Samtaler eller Monologer, som f. Ex. „kunde Du ikke have Lyst til at prøve paa det?“ eller „det er dog ikke saa kunstigt“ eller „nei, jeg havde troet, at jeg kunde ploie, men saa bestemt kan jeg ikke“. Samtalerne dreie sig ogsaa meget om Plovene og hvilken Smed der har forfærdiget dem. En Plov, som gaaer stadigt, let og vinder Premie, er altid en stor anbefaling for den Mester, fra hvis Haand den er kommen, og da det er blevet en Ambitions-Sag, ligesom det ogsaa medfører Bestillinger og Fordele for de Smede, som faae Navn af at beslaae en Plov godt, saa er flere af disse gjerne tilstede ved Premiéploiningerne, og benytte Leiligheden til at gjøre sig kjendte.

For at opmuntre Huusmænd og de mindre Jordbrugere til at gjøre sig uafhængige af Gaardmændene ved Brugen af Køer til deres Jordlodders Dyrkning, have Premier været udsatte ogsaa for denne Ploining, som dog har maattet bestemmes efter en anden mildere

Maalestof, deels, fordi Sagen endnu er saa ny og bør tages under Armene, deels fordi en Plov for Kæer bør være lettere end det behøver for Heste. (Forresten troer jeg, at Huusmanden hos os ligesom i Udlandet hellere burde benytte en let Krog end Plov for hans Kæer).

De Landmænd, som have havt nye eller forbedrede Redskaber at fremvise, have ved Premiøpløiningerne havt en saare passende Leilighed til at gjøre dem kjendte af mange, og at høre en Dom udtalt over Redskabernes større eller mindre Brugbarhed.

Disse Premiøpløininger ere meget nyttige baade for de Karle, som umiddelbart deeltage i Pløiningen, og for Tilskuerne, i det de Første ligesom for en Kraftmaaler prøve og lære deres egen Evne at kjende, og de Sidste blive bekjendte med Forskjellen mellem god og daarlig Pløining. Men en ikke uvæsentlig Nytte anseer jeg tillige at bestaae deri, at en Premiøpløining er som et Slags Folkefest, hvor en Mængde af Omegnens baadé større og mindre Jordbrugere komme sammen og gjensidigt udtale sig over mange Gjensstande Landvæsenet vedkommende.

Hofmansk gave den 2 Juni 1843.

N. E. Hofman Bang,
Forpagter.